

GAZETE YAZARI

2019 Göbeklitepe yılı ilan edildi. Şimdi ne olacak?

Ali Saydam
Gazete Yazarı

Abone Ol

03 Oca 2019, Perşembe

PAYLAŞ

C umhurbaşkanı Erdoğan, 2019'un "Göbeklitepe yılı" ilan edildiğini ifade etti. Çok önemli bir karar... Sadece 5-10 bin daha turist çekme adına değil; ülkemiz hudutları içinde yer almasına rağmen tüm insanlığa ait olduğu şüphe götürmez olan ve bugüne kadarki geçerli tarih anlayışını kökünden sarsan bir kültür mirasını tüm insanlık adına koruma ve kollama konusunda ne kadar kararlı olduğumuzu tüm dünyaya kanıtlamak adına...

Bu bilinç açısından bakıldığında İstanbul konusunda biraz geç kaldığımız iddia edilebilir. Ancak Göbeklitepe'de treni yakaladık sanki...

12 bin yıllık Göbeklitepe, dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biri; Malta'daki Ggantija Tapınakları 5 bin yaşında. Göbeklitepe, İngiltere'deki Stonehenge'den 7 bin, Mısır piramitlerinden ise 7 bin 5 yüz yıl daha yaşlı...

İnsanlığın avcı-toplayıcı toplumdaki yerleşik topluma geçişinin, kentler kurmasının, tapınaklar inşa etmeye başlamasının, bir başka deyişle, ilkel inançtan örgütlü dini inanç yapısına geçişin, yani bu konudaki inanç ekseninin Göbeklitepe'nin keşfiyle binlerce yıl geriye kaydığı iddia ediliyor... Bu nedenle de "tarihin sıfır noktası"nın Göbeklitepe'ye tekabül etmesi gerektiği savı ağırlık kazanıyor...

Göbeklitepe bunca zamandır doğal çevresi içinde hiç dokunulmadan kalmış. Bu nedenle de çok önemli arkeolojik buluntular elde edilebilmiş...

Arkeologlar, tüm bunların avcı-toplayıcı toplulukların tarıma dayalı üretim sürecine geçişini anlamamızda kilit öneme sahip olduğunu söylüyor.

Tarihi, toplumları, geçişleri ve ilerlemeyi izlemek için çok önemli bir miras ellerimizin arasında duruyor. Sayın Cumhurbaşkanı'nın açıklamasında söylediği gibi sadece Şanlıurfa'yı değil, çevre illeri de içine alarak "bölgeyi ayağa kaldırmak" bu sayede mümkün olabilir.

Daha önceleri de bölgede bazı araştırmalar yapılmış. Ancak olayın önemi tam kavranamamış. Her şey 1980'lerde çiftçi Şavak Yıldız'ın tarlasında bulunduğu taş Arkeoloji Müzesi'ne teslim etmesiyle başlamış.

Kazı, Alman Arkeoloji Enstitüsü ve Şanlıurfa Müzesi tarafından yürütülmüş. 1995'ten vefat ettiği 2014 yılına kadar kazı ekibinde, 2007 yılından sonra da hükümetin kararıyla işin başında Prof. Dr. Klaus Schmidt bulunmuş. Eşi Çiğdem Köksal Schmidt de hep ona destek olmuş...

Bir ara işe FETÖ de karışmış. Müze Müdürü Müslüm Ercan önce açığa alınmış sonra da ihraç edilmiş. Çiğdem Köksal Schmidt'i kazı alanından uzaklaştıran da bu kişiymiş...

Kazının selâmeti açısından alanın üstünün kapanması için inşa edilen koruma çatısının yapımı sırasında da birçok sorun yaşanmış... Birkaç yıl önce, bu alanın en usta isimlerinden Prof. Dr. Mehmet Celal Özdoğan ve arkadaşlarının bir araya gelmesiyle, olayın bilimsel sorumluluğunu üstlenecek bir Bilim Heyeti göreve başlamış... İlk hedefleri de eldeki envanterin korunması ve kollanması olarak belirlenmiş... 2014'ten bu yana geniş ölçekli kazı yapılamayan Göbeklitepe'ye Cumhurbaşkanı'nın sahip çıkması ne kadar önemli, ortada...

Peki bu kararın hayata geçirilmesi için ne yapmak gerekir?

Uzmanların ortak görüşü şu: Bir kere her zaman planlı ve temkinli olmak. Önceliği, kazı alanının korunması ve sağlamlaştırılmasına vermek. Gerekirse bunların yapılması için kazıyı bir süre daha ertelemek. Kural tıptakine çok benziyor aslında: Önce zarar verme.

Yalnız, Göbeklitepe'nin korunması kazı alanıyla sınırlı değil. Bölgenin peyzajının da korunması gerekiyor. Göbeklitepe'nin etrafında, aynı döneme ait birbirini gören en az on iki yerleşim alanı daha varmış. Tüm bunların yeni yapılan inşaatların dışında tutulması gerekiyormuş. TOKİ konutları hızla ilerliyor, şehir büyüyormuş. Arkeolojik alanın çevresinde binaların yükselmesi Göbeklitepe'nin büyüsunü kaybetmesine neden olabilir, deniyor.

Hem Göbeklitepe'nin hem de onun etkisiyle çevre illere gelen turist trafiğinin gün be gün izlenmesi şart. Bölgeye ilginin çok fazla olacağı tahmin ediliyor ama bunlar yalnızca tahmin. O nedenle tuvaletinden güvenliğine, otelinden ulaşımına her şey dikkatle izlenmeli ve altyapı buna uygun biçimde şekillenmeli.

Kirli ya da yanlış bilginin dolaşıma girmemesi için tek elden internet sitelerinin açılması, broşürlerin bastırılması, rehberlerin eğitilmesi ve görevlendirilmesi de büyük önem kazanıyor. Yoksa gelen turistler, üç kuruş bahşiş alabilmek için yalan yanlış bilgi veren ehliyetsiz kişilerce gezdirilecek. Bu da bizim için okyanusu geçip derede boğulmak anlamına gelebilir.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı uluslararası ilişki ve iletişim yönetimi adına olaya mutlaka el koyacaklardır. Belki de pek çok sırrı içinde barındıran Göbeklitepe'yi anlatmamızdan daha çok nasıl anlatacağımız önem kazanacaktır.

#Göbeklitepe yılı

#Turizm

#İlgi

#Göbeklitepe

PAYLAŞ

03 Mar 2022, Perşembe

İkiyüzlülüğü savunmak ne acı!

01 Mar 2022, Salı

Ukrayna konuşuyor, Rusya suskun... Peki, kim kazanıyor?

26 Şub 2022, Cumartesi

Manipülasyon taktikleri yine devrede

ALI SAYDAM TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

[Türkiye](#)[Dünya](#)[Bilimsel Gelişmeler](#)

Gündem

[Darbe Girişimi](#)[Eğitim](#)[Politika](#)[Yerel Haberler](#)[3. Sayfa](#)[Yerel Gündem](#)

Dünya

[Ortadoğu](#)[Avrupa](#)[Amerika](#)[Asya](#)[Afrika](#)[Antartika](#)[Okyanusya](#)

Özgün

[Özgün haberler](#)[Dini Bilgiler](#)[Yemek Tarifleri](#)[Diyet](#)

Spor

[Spor Haberleri](#)[Transfer Haberleri](#)[Beşiktaş Haberleri](#)[Galatasaray Haberleri](#)[Fenerbahçe Haberleri](#)

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

sky

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X